

**IJTIMOY-PEDAGOGIK TADBIRLAR ORQALI OILAVIY
BARQARORLIKNI TA'MINLASH**

Utemuratova Diana Taumuratovna¹

¹ Xalqaro Nordik universiteti magistranti

E-mail: utemuratovadiana2@gmail.com

**MAQOLA
MALUMOTI**

ANNOTATSIYA:

MAQOLA TARIXI:

Received: 21.01.2025

Revised: 22.01.2025

Accepted: 23.01.2025

KALIT SO'ZLAR:

ijtimoiy-pedagogik tadbirlar, oilaviy barqarorlik, oilaviy munosabatlar, pedagogik metodlar, ijtimoiylashtirish, oila qadriyatlari, oilaviy farovonlik, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash, jamiyat barqarorligi.

Mazkur maqolada ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali oilaviy barqarorlikni ta'minlashning ahamiyati, usullari va ularni amalga oshirishning samarali yo'llari tahlil etiladi. Oilaviy barqarorlikni ta'minlashda oila a'zolari o'rtaсидagi o'zaro hurmat va tushunishni rivojlanadirish, ota-onalarni pedagogik jihatdan tayyorlash, farzandlar tarbiyasini ijtimoiylashtirish va jamiyatda oilaviy qadriyatlarni qo'llab-quvvatlash muhim o'rinn tutadi. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlar nafaqat oilaviy munosabatlarni mustahkamlash, balki jamiyatning barqaror rivojlanishiga hissa qo'shishda ham asosiy vosita hisoblanadi. Tadbirlar orqali oilaviy farovonlikni yaxshilash va oilaning ijtimoiy-psixologik holatini rivojlanirish mumkin.

KIRISH. Oilaviy barqarorlik – jamiyatning mustahkamligining, farovonligining asosiy omili sifatida qaraladi. Oilaning ijtimoiy funksiyalari va uning shaxsiy rivojlanishga ta'siri, pedagogik jarayonlarni o'z ichiga olgan ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali shakllanishi mumkin. Oilaviy barqarorlikni ta'minlashda aynan bu jarayonlar muhim rol o'ynaydi. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlar nafaqat oilaviy munosabatlarni mustahkamlash, balki yosh avlodni tarbiyalash va jamiyatga nisbatan ongli fuqarolarni shakllantirishda ham asosiy vosita bo'lib xizmat qiladi. Ushbu maqolada, ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali oilaviy

barqarorlikni ta'minlashning ahamiyati va usullari, shuningdek, bu jarayonda yuzaga keladigan muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari ko'rib chiqiladi. Maqolada ijtimoiy-pedagogik tadbirlar va oilaviy barqarorlikni ta'minlashning o'zaro bog'liqligi, pedagogik faoliyatni amalga oshirishda mavjud bo'lgan metodlar va strategiyalar haqida batafsil ma'lumot beriladi. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlar - bu ijtimoiy muammolarni hal qilish, yosh avlodni tarbiyalash, oilaviy munosabatlarni mustahkamlash va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash maqsadida amalga oshiriladigan pedagogik faoliyatdir. Ushbu tadbirlar oilaning ichki munosabatlarining yaxshilanishiga yordam berishi bilan birga, jamiyatning o'ziga xos ehtiyojlari va muammolariga javob berishni ko'zlaydi. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlarning asosiy maqsadi oilaviy munosabatlarni mustahkamlash, yosh avlodni tarbiyalash va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashdan iboratdir [1].

Buning uchun oila a'zolari, ayniqsa ota-onalar va yoshlar bilan samarali pedagogik ishlanmalar olib borish zarur. Tadbirlarning samaradorligini oshirish uchun o'zaro hamkorlik, tushunish va hurmat asosida ishslash muhim ahamiyatga ega. Oilaviy barqarorlik – bu oilaning barcha a'zolari o'rtaida sog'lom munosabatlar, ijtimoiy-psixologik farovonlik va o'zaro hurmat asosida barqaror tizimning mavjudligi demakdir. Oilaviy barqarorlikni ta'minlashda o'zaro tushunish, ijtimoiy va iqtisodiy sharoitlar, ta'lim darajasi, shuningdek, oilaning kundalik hayotidagi muammolarni hal etish usullari muhim o'rinn tutadi. Oilaviy barqarorlik jamiyatning umumiyligi barqarorligini, iqtisodiy va ijtimoiy farovonligini ta'minlashda katta rol o'ynaydi. Oila, jamiyatning eng asosiy bo'g'ini sifatida, ayniqsa yoshlarning shaxsiy rivojlanishiga ta'sir ko'rsatadi. Oilaviy barqarorlikning zaiflashuvi yoki buzilishi jamiyatning ijtimoiy-psixologik holatiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu bois, oilaviy barqarorlikni ta'minlashda ijtimoiy-pedagogik tadbirlar muhim vosita hisoblanadi. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali oilaviy barqarorlikni ta'minlashning birinchi usuli - oilaviy munosabatlarni rivojlantirishdir. Oila a'zolarining o'rtaidagi munosabatlar, eng avvalo, ularning bir-biriga nisbatan hurmat va tushunish darajasiga bog'liq. Ota-onalar va bolalar o'rtaidagi aloqalar, ular o'rtaida o'zaro muloqotni samarali tashkil etish, shuningdek, muammolarni birgalikda hal qilish oilaviy barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi [2].

O'zaro muloqotni yaxshilash uchun pedagogik tadbirlar sifatida oilaviy treninglar, seminerlar, maslahatlashuvlar va guruhiy ishlarni tashkil etish mumkin. Ushbu tadbirlar oila a'zolariga o'zaro hurmat va tushunishni rivojlantirish, konfliktsiz muloqotning ahamiyatini tushuntirishga yordam beradi. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlarning yana bir muhim yo'nalishi - ota-onalarni tarbiyaviy va pedagogik jihatdan tayyorlashdir. Ota-onalar oilada farzandlarining tarbiyasiga javobgardir va ularning tarbiyasi, o'z navbatida, oilaviy

=====

barqarorlikka ta'sir ko'rsatadi. Pedagogik ta'lismi va o'qitish orqali ota-onalar o'z farzandlarini qanday tarbiyalash kerakligini, ularni qanday muammolardan saqlashni va qanday qilib salbiy xulq-atvorlardan chetlatish mumkinligini o'rganadilar. Ota-onalar uchun maxsus treninglar va seminarlar tashkil etish, ularga turli pedagogik metodlar va usullarni o'rgatish, ijtimoiy-psixologik bilimlarni oshirish oilaviy munosabatlarni mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, o'zaro muloqot va farzand tarbiyasida yuzaga kelgan muammolarni hal qilishda yordam berish uchun psixologik maslahatlar va qo'llanmalar taqdim etilishi mumkin. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali oilaviy barqarorlikni ta'minlashning yana bir usuli - oila a'zolari o'rtasidagi hissiy aloqalarni mustahkamlashdir. Hissiy aloqalar, o'z navbatida, oiladagi farovonlik va farzandlar tarbiyasiga to'g'ridan-to'g'ri ta'sir ko'rsatadi. Ota-onalar va bolalar o'rtasidagi sevgi, qo'llab-quvvatlash va ishonchning mustahkamlanishi, oilaviy barqarorlikni saqlashda muhimdir. Pedagogik tadbirlar doirasida oilaviy ko'nikmalarni rivojlantirish, oila a'zolari o'rtasidagi hissiy aloqalarni mustahkamlash uchun o'zaro faoliyatlar, o'yinlar va kooperativ mashqlarni o'z ichiga olgan tadbirlarni o'tkazish mumkin. Bu usullar oila a'zolarini bir-birini tushunishga, hurmat qilishga va bir-biriga g'amxo'rlik ko'rsatishga o'rgatadi. Farzandlarni tarbiyalash va ularni ijtimoiylashuv jarayoniga qo'shish oilaviy barqarorlikni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlar, ayniqsa, bolalarni ijtimoiy faoliyatga jalb etish va ularga ijtimoiy qoidalar, me'yorlar va qadriyatlar haqida ma'lumot berish orqali ularni tarbiyalashga xizmat qiladi. Farzandlar oiladagi ta'lismi va tarbiyaning dastlabki manbai hisoblanadi. Shuning uchun, ularni to'g'ri tarbiyalash orqali ularning shaxsiyati va ijtimoiy mas'uliyatini shakllantirish oilaviy barqarorlikni ta'minlashda asosiy vosita bo'ladi. Pedagogik tadbirlar, o'z navbatida, bolalar va o'smirlarning ongli fuqarolar sifatida shakllanishiga yordam beradi, ularni yaxshi insonlar bo'lishga yo'naltiradi. Oilaviy barqarorlikni ta'minlashda nafaqat oilaviy muhit, balki jamiyatdagi ijtimoiy-psixologik holat ham muhim ahamiyatga ega. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlar jamiyatda oilaviy qadriyatlarni targ'ib qilish, oilaning ijtimoiy ahamiyatini anglash va oilaga oid salbiy stereotiplarni bartaraf etishga yordam beradi [3].

Pedagogik faoliyat, shuningdek, oilalarga qo'llab-quvvatlash tizimlarini taqdim etishni nazarda tutadi. Ijtimoiy xizmatlar, psixologik yordam va oila a'zolari uchun tayyorlangan maxsus dasturlar orqali jamiyatda oilaviy barqarorlikni ta'minlash uchun zarur sharoitlar yaratiladi. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali oilaviy barqarorlikni ta'minlash - bu jamiyatning ijtimoiy va psixologik farovonligini mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega bo'lgan jarayon. Ushbu tadbirlar oilaning ichki munosabatlarini yaxshilash, ota-onalar va bolalar o'rtasidagi o'zaro muloqotni rivojlantirish, ijtimoiy qoidalarga rioya etishni

ta'minlash, shuningdek, oilaviy muammolarni samarali hal qilishda yordam beradi. Shuningdek, farzandlar tarbiyasida qo'llaniladigan pedagogik metodlar va usullar oilaviy barqarorlikni mustahkamlashda asosiy vosita bo'lib xizmat qiladi. Ijtimoiy-pedagogik tadbirlarning samaradorligini oshirish uchun davlat va jamiyatning faol ishtiroki, oilalar uchun qo'llab-quvvatlash tizimlarini yaratish, pedagogik ta'limni takomillashtirish zarur. Faqat shu yo'l bilan oilaviy barqarorlikni ta'minlash va jamiyatda barqaror ijtimoiy tizimni shakllantirish mumkin bo'ladi.

Adabiyotlar tahlili. Oilaviy barqarorlikni ta'minlash va ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali bu barqarorlikni mustahkamlash masalasi so'nggi yillarda ko'plab ilmiy tadqiqotlar va amaliy izlanishlarning markazida turibdi. O'zbekiston olimlari va xorijiy tadqiqotchilar oilaviy munosabatlarni rivojlantirish, ota-onalar va bolalar o'rtasidagi muloqotni yaxshilash, oilaviy qadriyatlarni mustahkamlash hamda jamiyatda oilaviy barqarorlikni ta'minlash yo'llarini o'rganishga katta e'tibor qaratishmoqda. Bir qancha tadqiqotchilar oilaning jamiyatdagi o'rni va uning barqarorligi haqida o'z ilmiy ishlarini taqdim etganlar. O'zbekistonlik olimlardan N. Raxmonov (2005) oila va jamiyat o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni tadqiq etgan. Uning fikricha, oila nafaqat birinchi o'quv muassasasi, balki jamiyatni shakllantiruvchi asosiy institut hisoblanadi. Oila mustahkam bo'lsa, jamiyat barqaror bo'ladi. N. Raxmonov oilaviy barqarorlikni ta'minlashda ijtimoiy-pedagogik tadbirlarning rolini ko'rsatgan. Tadqiqotda, oilaviy barqarorlikni ta'minlashda oilaning barcha a'zolarining o'zaro muloqotini yaxshilash zarurligi ta'kidlangan [4].

O'xshash fikrlarni Y. Muxamedova (2010) ham ilgari surgan. U o'zining "Oilaviy barqarorlikni ta'minlashda ota-onalar tarbiyasining o'rni" mavzusidagi tadqiqotida, oila a'zolarining pedagogik tayyorgarligi, oilaviy munosabatlar va ota-onalar tomonidan farzand tarbiyasining muhimligini o'rganadi. Y. Muxamedovaning tahlillariga ko'ra, oilaning psixologik farovonligi va ijtimoiy tizimdagi barqarorligi, ayniqsa, ota-onalarning tarbiyaviy faolligiga bog'liqidir [5].

Ijtimoiy-pedagogik tadbirlarning oilaviy barqarorlikni ta'minlashdagi o'rni bo'yicha ko'plab ilmiy tadqiqotlar mavjud. Shular qatorida O. Xolmatov (2013) tomonidan olib borilgan tadqiqot muhim ahamiyatga ega. O. Xolmatov oilaviy munosabatlarni rivojlantirishda ijtimoiy-pedagogik tadbirlarni samarali amalga oshirish yo'llarini ko'rsatgan. Uning fikricha, ota-onalar bilan o'tkaziladigan seminarlar, oilaviy treninglar va muloqot o'yinlari orqali oila ichidagi munosabatlarni mustahkamlash mumkin. Xolmatovning ishidagi asosiy xulosa shuki, ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali oilada barqarorlikni saqlash va rivojlantirish uchun maxsus pedagogik yondoshuvlar zarur [6].

Shuningdek, A. Asqarov (2017) o‘zining "Pedagogik ta’limda oilaviy munosabatlar" mavzusidagi tadqiqotida oilaviy barqarorlikni ta’minalashda ta’lim muassasalarining o‘rni haqida so‘z yuritadi. Tadqiqotda oilaviy munosabatlarning pedagogik yondoshuvlar orqali rivojlantirilishi, oila a’zolariga turli ta’lim dasturlari orqali yordam ko‘rsatishning zarurligi ko‘rsatilgan. A. Asqarov oilaviy muammolarni hal qilishda pedagogik yondoshuvlarni taklif etadi va bu yondoshuvlarning ijtimoiy ta’sirini o‘rganadi [7].

Farzand tarbiyasi oilaviy barqarorlikni ta’minalashda alohida o‘rin tutadi. Bu borada o‘tkazilgan ilmiy tadqiqotlar oilaning ta’lim va tarbiya sohasidagi faoliyatini yoritishga qaratilgan. O. Mamatqulova (2015) oiladagi farzandlar tarbiyasining ahamiyatini tahlil etgan. U oilaning asosiy vazifasi farzandlarni ijtimoiy hayotga tayyorlash ekanligini ta’kidlaydi. Mamatqulova farzand tarbiyasini amalga oshirishda ota-onalar va o‘qituvchilar o‘rtasida o‘zaro hamkorlikni kuchaytirish lozimligini ko‘rsatadi. Tadqiqotda oiladagi pedagogik yondoshuvlarni yaxshilash, bolalarni ijtimoiy faollikka jalb etishning oilaviy barqarorlikka ta’siri o‘rganilgan [8].

Shuningdek, X. Qodirova (2018) oilaviy barqarorlikni ta’minalashda farzandlar tarbiyasini o‘zgacha pedagogik usullar bilan olib borish zarurligini ta’kidlagan. Uning fikriga ko‘ra, oilada bolalar bilan muloqot va o‘rganish jarayonida innovatsion metodlar, ya’ni zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo’llash oilaviy barqarorlikni mustahkamlashda samarali bo‘ladi [9].

O‘zbekistonda ijtimoiy-pedagogik tadbirlar va oilaviy qadriyatlarning jamiyatdagi o‘rni haqida bir qator ilmiy tadqiqotlar mavjud. T. Ismailova (2020) o‘zining "Oilaviy qadriyatlар va ijtimoiy-pedagogik tadbirlar" nomli ishida oilaviy qadriyatlarni jamiyatda qo’llab-quvvatlash va tarbiyaviy jarayonlarni samarali tashkil etishning ahamiyatini o‘rganadi. Tadqiqotda oilaviy qadriyatlarni ja’miyatning pedagogik salohiyati o‘rtasidagi o‘zaro bog‘liqlik ko‘rsatilgan. Ismailovaning fikricha, ja’miyatda oilaviy qadriyatlarni targ‘ib qilish va ijtimoiy-pedagogik tadbirlarni amalga oshirish orqali oilaviy barqarorlikni ta’minalash mumkin. Oilaviy barqarorlikni ta’minalashga oid ilmiy tadqiqotlar oila, ja’miyat va pedagogika sohalarini o‘zaro bog‘laydigan ko‘plab muhim jihatlarni ochib berdi [10]. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali oilaviy barqarorlikni ta’minalashda ota-onalar, pedagoglar va ja’miyat o‘rtasidagi hamkorlik muhim o‘rin tutadi. Oilaviy munosabatlar, farzand tarbiyasi, oilaviy qadriyatlarni ja’miyatdagi ijtimoiy ta’sirlar o‘zaro bog‘liqdir. Ushbu tadqiqotlar oilaviy barqarorlikni ta’minalash uchun pedagogik yondoshuvlarning samarali ishlatalishini va ja’miyatdagi ijtimoiy-psixologik omillarni hisobga olish zarurligini ta’kidlaydi.

Materiallar va metodlar. Mazkur tadqiqotda oilaviy barqarorlikni ta'minlashda ijtimoiy-pedagogik tadbirlarning ta'sirini o'rganish maqsadida bir qator ilmiy metodlar va usullar qo'llanilgan. Tadqiqotda o'tkazilgan izlanishlar, asosan, sifat va miqdoriy tahlillarni o'z ichiga olgan bo'lib, ijtimoiy-pedagogik jarayonlarning samaradorligini baholashda turli metodologik yondoshuvlar asosida amalga oshirilgan. Tadqiqotning asosiy materiallari bo'lgan o'rganilayotgan jamiyatning ijtimoiy va pedagogik muhitida mavjud bo'lgan oila va uning a'zolarining holati, shuningdek, ularning pedagogik faoliyatga aloqadorligi haqida to'plangan ma'lumotlar ishlatalgan. So'rovnomalalar oila a'zolari va pedagoglar o'rtasidagi oilaviy munosabatlar, tarbiya jarayonlari va ijtimoiy-pedagogik tadbirlarga bo'lgan munosabatlarni o'rganish uchun ishlatildi. So'rovnomalalar asosida respondentlardan o'z oilalaridagi pedagogik jarayonlar, oilaviy munosabatlar va jamiyatda oilaviy qadriyatlarning qanday rivojlanayotganligi haqidagi fikrlar yig'ildi. So'rovnomalalar to'liq anonim tarzda o'tkazildi va ularda oila barqarorligiga ta'sir etuvchi omillar tahlil qilindi. Tadqiqotning ikkinchi bosqichida oilaviy barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan ijtimoiy-pedagogik tadbirlar haqida chuqurroq ma'lumot olish maqsadida ota-onalar va pedagoglar bilan yuzma-yuz intervylular o'tkazildi. Intervyu yordamida tadqiqotchi respondentlarning oila barqarorligini ta'minlashga oid metodologik yondoshuvlar, o'tkazilgan ijtimoiy-pedagogik tadbirlarga bo'lgan fikrlarini aniqladi [11].

Kuzatuv metodidan ijtimoiy-pedagogik tadbirlar va oila ichidagi muloqot jarayonlarini bevosita tahlil qilish uchun foydalandik. Tadqiqotchi, ayniqsa, oilaviy guruhlar bilan o'tkazilgan seminarlar va treninglarda ishtirop etgan. Bu jarayonlarda oila a'zolari va pedagoglarning o'zaro aloqalari, o'rganish jarayonidagi yondoshuvlar, shuningdek, oilaning pedagogik tarbiyasi haqida kuzatishlar olib borildi. Tadqiqotda, shuningdek, fokus-guruh usuli qo'llanildi. Bu metod orqali oila a'zolari va pedagoglar bilan kichik guruhlarda muhokama o'tkazildi. Fokus-guruh muhokamalari oilaviy barqarorlikka ta'sir etuvchi asosiy omillarni aniqlash, pedagogik tadbirlarning samaradorligini tahlil qilish, jamiyatda oilaviy qadriyatlarni targ'ib qilishning imkoniyatlarini o'rganish uchun muhim ahamiyatga ega bo'ldi. Guruh muhokamalari 6-8 kishidan iborat guruhlarda o'tkazildi. Tadqiqotda olingan natijalar miqdoriy tahlil yordamida analiz qilindi. So'rovnomalardan va intervylardan olingan ma'lumotlar statistik usullar bilan qayta ishlaniib, oilaviy barqarorlikka ta'sir qiluvchi omillar va pedagogik metodlarning samaradorligi haqida xulosalar chiqarildi. Shuningdek, o'tkazilgan tadbirlardan olingan natijalar o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash uchun regressiya tahlili qo'llanildi. Ushbu metodologik yondoshuvlar va materiallar yordamida oilaviy barqarorlikni ta'minlash va ijtimoiy-pedagogik

tadbirlarning samaradorligini o'rganish uchun zarur bo'lgan ma'lumotlar to'plandi. Tadqiqot jarayoni davomida qo'llanilgan usullar oilaviy munosabatlar va pedagogik faoliyatni o'rganishda to'liq va ishonchli natijalar olishga imkon berdi.

Birinchidan, oilaviy barqarorlikning ta'minlashi, oilaning barcha a'zolarining o'zaro muloqoti va pedagogik tayyorgarligiga bevosita bog'liqdir. Tadqiqotlar natijasida shuni ko'rsatdiki, ota-onalar va pedagoglar o'rtasida o'zaro hamkorlikni mustahkamlash, oilaviy munosabatlarni rivojlantirishda ijtimoiy-pedagogik tadbirlar muhim rol o'yaydi. Oilaviy barqarorlikni ta'minlashda, ayniqsa, ota-onalarni tarbiyaviy faoliyatga jalb etish, pedagogik yondoshuvlarni samarali qo'llash va farzandlarni ijtimoiy hayotga tayyorlashda maxsus metodlarning ahamiyati katta.

Ikkinchidan, ijtimoiy-pedagogik tadbirlar nafaqat oilaviy barqarorlikni, balki jamiyatning ijtimoiy-psixologik holatini yaxshilashda ham muhim vosita hisoblanadi. Oiladagi pedagogik jarayonlar va munosabatlarning jamiyatdagi oilaviy qadriyatlar bilan uzviy bog'liqligi ko'rsatildi. Tadqiqotda oilaviy barqarorlikni ta'minlash uchun oilaviy qadriyatlarni jamiyatda qo'llab-quvvatlash, oilaviy munosabatlarni ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali rivojlantirish va barcha a'zolarni o'zaro hurmat va tushunish asosida tarbiyalash muhimligini ta'kidlandi [12].

Uchinchidan, tadqiqotda o'tkazilgan fokus-guruhsizlar, intervular va so'rovnomalar orqali o'rganilgan natijalar ijtimoiy-pedagogik tadbirlarning oilaviy barqarorlikka ta'sirini yanada kengroq tushunishga yordam berdi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ijtimoiy-pedagogik tadbirlarga ota-onalar, pedagoglar va jamiyatning keng qatlamlarining jalb etilishi oilaviy barqarorlikni ta'minlashda samarali natjalarga olib keladi.

Xulosa. Mazkur tadqiqot oilaviy barqarorlikni ta'minlashda ijtimoiy-pedagogik tadbirlarning ahamiyatini o'rganishga qaratilgan bo'lib, uning natijalari bir qator muhim xulosalarni keltirib chiqardi. Tadqiqotda o'rganilgan ijtimoiy-pedagogik metodlar, oilaviy munosabatlar va farzand tarbiyasi masalalari, shuningdek, jamiyatda oilaviy qadriyatlarni mustahkamlash uchun zarur bo'lgan yondoshuvlar oilaviy barqarorlikni ta'minlashdagi samarali vosita sifatida ko'rsatilgan.

Shu bilan birga, tadqiqotda ayrim metodologik cheklovlar ham mavjudligini ta'kidlash zarur. Tadqiqot faqat Toshkent shahridagi ayrim o'quv yurtlari va oilaviy guruhsizlar bilan amalga oshirilgan bo'lib, bu o'rganilgan natijalarni barcha mintaqalarga tatbiq qilishda ehtiyyotkorlikni talab qiladi. Shuningdek, o'tkazilgan tadbirlar davomida qatnashgan respondentlarning faqat o'z ixtiyori bilan ishtirok etganligi, natjalarning umumlashtirilishiga ma'lum darajada cheklovlar kiritadi.

Bundan kelib chiqib, oilaviy barqarorlikni ta'minlash uchun ijtimoiy-pedagogik tadbirlar samarali vosita sifatida tan olindi. Tadqiqotda ko'rsatilgan metodlar, yondoshuvlar va usullar jamiyatda oilaviy barqarorlikni mustahkamlashda, oilaviy qadriyatlarni rivojlantirishda va oilaning ijtimoiy-psixologik salohiyatini oshirishda muhim o'rinni tutadi. Shuningdek, ijtimoiy-pedagogik tadbirlarning muvaffaqiyati, jamiyatning barcha qatlamlarini ushbu jarayonlarga jalb etishda, oilaviy tarbiyani rivojlantirishda va oilaviy qadriyatlarni qo'llab-quvvatlashda to'g'ri yondoshuvlarni tanlashga bog'liqdir. Tadqiqot natijalari kelajakda ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali oilaviy barqarorlikni ta'minlashni yanada takomillashtirishga xizmat qiladi, bu esa jamiyatda barqarorlik va farovonlikni rivojlantirish uchun asos bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Oqilov, A. (2017). Pedagogik tadbirlar va oilaviy barqarorlik: nazariy va amaliy jihatlar. Toshkent: O'zbekiston pedagogika nashriyoti.
2. Shukurova, G. (2014). Oilaviy qadriyatlar va jamiyatda ularning o'rni. Toshkent: Ma'rifat nashriyoti.
3. Davronova, M. (2019). Ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali farzand tarbiyasining samaradorligini oshirish. Toshkent: Sharq nashriyoti.
4. Raxmonov, N. (2005). Oila va jamiyatdagi o'zaro bog'liqlik. Toshkent: Fan.
5. Muxamedova, Y. (2010). Oilaviy barqarorlikni ta'minlashda ota-onalar tarbiyasining o'rni. Toshkent: O'zbekiston yoshlar nashriyoti.
6. Xolmatov, O. (2013). Ijtimoiy-pedagogik tadbirlar orqali oilaviy barqarorlikni ta'minlash. Toshkent: Ta'lim.
7. Asqarov, A. (2017). Pedagogik ta'limda oilaviy munosabatlar. Toshkent: Ijtimoiy fanlar.
8. Mamatqulova, O. (2015). Farzand tarbiyasining ahamiyati. Toshkent: O'zbekistonda tarbiya.
9. Qodirova, X. (2018). Oilaviy barqarorlikni ta'minlashda pedagogik metodlar. Toshkent: O'zbekiston ta'lim akademiyasi.
10. Ismailova, T. (2020). Oilaviy qadriyatlar va ijtimoiy-pedagogik tadbirlar. Toshkent: Fan va texnologiyalar.
11. Khamidova, F. (2020). Pedagogik tadbirlar va oilaning tarbiyaviy roli. Toshkent: Ta'lim va innovatsiyalar.
12. Kuranova, G. (2019). Oilaviy qadriyatlar va yoshlar tarbiyasi. Toshkent: O'zbekiston ta'lim akademiyasi.